

Mestitz János

Mestitz János nagybátyám van a képen, édesapám [Mestitz Henrik] egyik testvére. Fogalmam sincs, hányban készülhetett a kép, de lehetett olyan hatvan éves. Mestitz János nagybátyám [Marosvásárhely, 1865 -- Budapest, 1929] a Ludovika katonaiskolában [lásd: Ludovika Akadémia] tanult Budapesten, kedélyes hangulatú valaki volt. Később Kassára nevezték ki mint tiszt és városparancsnok. A 'dobrotiny' nemesi előnevet később kapta, az első világháború alatt az egyik csatában. Jani bácsi, amikor megkapta ezt a nemességet, ki akarta terjeszteni az egész családra. Apuka fel volt háborodva, hogy minek nekünk nemesség, mert hát a Mestitzéket mindenki ismeri és tiszteli. Szóval nem kellett, és ez lett a vég. Ha megvan nekünk az 1940-es években ez a cím, akkor nem lettünk volna deportálva, de hát ki tudta ezt akkor? [Lásd: mentesítések Észak-Erdélyben.] Jani bácsi feleségét Kelen Ilonának hívták, azt hiszem, zsidó nő volt, de én nem ismertem, mert nem voltam még akkor Pesten, ahol éltek. Amikor Jani bácsi nyugdíjba akart menni mint ezredes, akkor felszólították, hogyha áttér kereszténynek, akkor egy ranggal feljebb kapja a nyugdíját. Ő erre azt mondta, hogy ha ötvenhárom csata és tizenkét nagy katonai kitüntetés nem

volt elég, akkor nem tér át. S igaza volt. Én egyetlenegyszer láttam, mikor először mentem Pestre. Azt hiszem, tizenhat éves voltam, és egyedül felmentem Pestre. A Grimm Panzióban szálltam meg, az ott volt a Vigadó mellett. Apám megmondta, hogy nincs telefonja, és írjak neki egy lapot. Másnap vagy harmadnap felszólt a portás, és mondta, hogy egy fiatalember keres, és menjek ki a társalgóba. Én kimentem, és kisült, hogy Jani bácsi az. Mondta, hogy mondják azt, hogy egy fiatalember keresi. Egy bűbajos ember volt. Fel kellett öltözzek, s el kellett menjek vele az Erzsébet térre, egy kávéházszertű teraszra, ahol együtt voltak a leszerelt tiszték. Elvitt, hogy bemutasson nekik, mert ezek voltak a barátai, és együtt voltunk estig. Egész biztos, hogy egy sem volt zsidó közülük. Még abban az évben történt, hogy leugrott egy villamosról, amikor az lassított egy megállónál, leesett, eltörte a lábát vagy valamijét, és akkor szepszist kapott és meghalt. Neki két gyereke volt: Ella és Viktor. Viktor jóképű ember volt, egészen olyan volt, mint apuka. Pesten éltek, egy óvóhelyen voltak a háború alatt, s mikor vége volt a háborúnak, és már ki lehetett menni az utcára, kiment ő is kicsit szellőzni [levegőzni], és lelőtték a Duna-parton. A felesége osztrák volt -- nem hiszem, hogy zsidó származású lett volna --, a férje halála után vissza is ment Bécsbe. Ellát, a nagybátyám lányát már jól ismertem. Sokszor voltam náluk, amikor a magyar világban [1940--1944 között] már kezdtem járni Pestre. Volt két lánya. Az apai nagyanyám, miután egyedül maradt, ott élt velük Pesten.